

Tað sum øll hugsa, men ongin torir at siga

UMMÆLI

Oddfríður Marni Rasmussen

Eitt av hesum vátu kvøld-unum, sum hava verið, var eg á sjónleikinum »List«, ið gongur á Meiarinum í hesum døgum. Fyrst av øllum vil eg sum formaður í LISA takka fyrri, at tey hava ognað Listafólkasambandi Føroya henda framúrskarandi leik. Nú LISA hevur tjúgu ár á baki í ár, er tað hugaligt at siggja ein leik sum »List«, ið sameinur meiningar um list við vinarlagið millum triggjar persónar, ið hava verið vinir í 15 ár.

Franski sjónleikarin og leikritahøvundurin Yasmina Reza, hevur skrivað leikin, og hjúnini Jette og Gunnar Hoydal, hava gjørt eina frálíka týðing av leikinum. Hegnislíga leikstjórnad hevur Eyðun Johannesen. »List« er um teir triggjar Marc, sum Bárður Persson spælir, Serge, sum Hans Tórgarð spælir og Yvan, sum Kári Øster spælir. Serge hevur keypt ein málning av kendum fronskum listamanni fyrri 200.000 frankar. Tað er ein góð investering, heldur hann, men tað sum er við málninginum er, at hann er allur hvitur og tað søu vit sekstan, sum sótu úti í salinum. Men Serge sær, at málningurin hevur hvítar stripur eftir lórlitnum og eisini okkurt grátt er at hóma. Marc heldur Serge vera vorðnan oran í høvðinum, at keypa ein málning fyrri so nógvur pengar, og hvítan allan sum hann er, hann má snobba uppeftir, tí onki vanligt menniskja ger eitt sovorði lorta keyp, smil-

andi. Yvan, pappageykurin og fágaguddurin, er samdur við Serge, tá ið Marc ikki er til staðar, og tá ið Serge ikki er til staðar, er hann samdur við Marc. Fimtan ára langa vinarlagið verður royndarsett, og tað við lít. Klandur og gomul ósøgd orð verða borin fram, og skeldast verður aftur og fram um persónlig viðurskifti, sum bert vinir megna at koma óskalaðir ígjøgnum. Leikurin endar so við... nei, farið heldur og siggið tann

finurliga endan.

Tað er gjørligt, at bera fram eitt akademiskt ummæli, sum kanska heldur styggir enn dregur siggjarian, men tað vil eg ikki.

»Vit vita øll, at list er ikki sannleiki. Listin er ein lygn, sum fær okkum at fata sannleikan, i øllum før-um tann sannleika vit hava møguleika til at skilja.« Hetta er eitt sitat úr leikskránni, sum spanski listamálarin Pablo Picasso hevur sagt. Nær er list sonn?

Nær kemur allur sannleikin fram í einum vinarlagi? Hvat hendir, um tú sigur teg við fullum huga at skilja list og at onnur ikki skilja list, tí at tey ikki hava somu meining sum tú? Og hvat hendir, um tú sigur teg við fullum huga at skilja vinir tinar, og ikki setir okkurt einkult spurnartekin við teirra máta at geberða sær uppá? Sannføri og sannleiki, er tað tað sama? Allir hesir grundspurningar verða spurdur í leikinum,

uttan at tú kennir teg moraliseraðan. Og vit kenna sjáldan sannleikan fyrr enn vit fáa hann at vita, ikki sum morallæru, men heldur sum eina upplýsing. Einaferð var ein teknig. Meg minnst ikki hvør, ið hevði teknað hana. Hon var ein gráur fyrakantur og niðri undir stóð, »Smyril í toku.« Meg minnst at abbi mín átti eitt hvítt fat, sum hann plagdi at salta sperðil í. Ikki var møgult at siggja sperðilin, men hann var har onkustaðni. Saltið broytti fekk ymiskar litir, alt eftir hvussu ljósið skein niður á tað. Tað er hatta ósjónliga ella ósanna, ið vit siggja í slíkum málninginum, ið Serge hevur keypt og tað ósagda ella ósanna, sum er í vinarlagi teirra, og sum kemur undan so hvørt sum teir hála tað ósjónliga fram úr málninginum, og gera tað sjónligt við at seta orð á lívið.

Tann fjórði leikarin í leikinum er tann hvíti málningurin. Tað er hann sum fær hesar triggjar vinmenninar at renna í krovioð á hvørjum øðrum. Tað er hann, sum fær sannførið fram í teimum trimum. Hetta tigandi, bleika, sum Serge dregur fram í sínum hvítu toyhandskum, aktiverar allar frustrationirnar, sum gjøgnum ár og dag hava ligið og úlmað undir ivirflatuni. Privata sannførið millum hesar triggjar, og tær sannførandi meiningarnar teir hava um málningin – tað psykologiska og tað listarliga kjakið verður

sameint so geníalt, at tú varnast at tosið um list ofta er óneyðuga intellektuelt. Tú kann saktans hava tinar »húsligu« samanberingar, um hvat er góð og hvat er vánalig list.

Í fyrru helvt av leikinum, snýr prátíð seg um list og um málningin, sum Serge hevur keypt. Hvussu málningurin spakuliga upploysir vinarlagið. Í seinnu helvt upploysist vinarlagið heilt, og at enda er tað málningurin, sum noyðir viniarnar at finna saman aftur.

»List« handlar í roynd og veru um tað, sum øll hugsa, men ongin torir at siga. Øll, og tá meini eg øll, hava somu meining sum ein av hesum trimum hava um list sum heild, ikki bert málningalist, men alla list. Dialogarnir kundu líka so væl verið tiknir úr onkrari samrøðu, sum eg sjálvur havi havt við fólk, antin tað so er seint eitt leygarkvøld í Kagganum, á Kondittarinum, á gotuni ella í útlandum, ja, hvar sum helst og við hvønn sum helst. Tey bæði evnini, sum leikurin ber fram, vinarlag og list, eru so væl samantvinnaði og verða spæld við so vorðnari sjónligari leikgleði, at tú fær eina av hasum sjálvsomu kenslunum, har tú sigur við teg sjálvan: Hatta er upplagt, hví havi eg ikki skrivað handa leikin? Eg havi hugsað tað fleiri ferðir, og eg kenni fleiri, ið eru sum Marc, kenni uppافتur fleiri, ið eru sum Yvan og Serge er heldur ikki ein sjáldsom typa á klettunum.

»Ein listamaður verður ongantið liðugur við eitt verk. Hann fer bara frá tí.« sigur Paul Valéry. Gerið sum hann sigur! Verðið listafólk í knappar tveir tímar, farið á leikin »List«, og farið frá honum við kensluni av at vera upplýst. Enn einaferð. Takk fyrri, øll tit sum hava megnað at ført henda framúrskarandi leikin út í verk. Hetta sigi eg ikki bara tí at eg eri formaður í LISA, og at leikurin er ognadur LISA. Eg sigi hetta, tí at eg haldi, at sannleikin um list eigur at verða sagdur so sannførandi sum gjørligt.

Bilai

Nr. 219 • hósdagur • 14. november 2002 • 76. árg.

ENJO – vaska bilin uttan sápu

Sámal Bláhamar, ið saman við konuni Tórhardu, er ENJO aðalumboð í Føroyum, og eysturrikski ENJO stjórin, Johannes Engl

Sum fyritøka leggur ENJO alstóran dent á at verja umhvørvið og at gera nakað muna-gott til tess at minka um dálkingina á sjógvi og landi. Tað at vaska bilin kann eisini gerast uttan at dálka frá sær

BILVASK

Magnus Gunnarsson

Ein stórus trupulleiki í fleiri londum eru tær leivdirnar, ið renna niður í kloakkir og grundarvatnið, tá bilar verða vaskaðir við sterkum vaskievnum.

Sum fyritøka leggur ENJO alstóran dent á at verja umhvørvið. Fyrítøkan bleiv stovnað í Eysturriki av Johannes Engl, ið saman

við pápa sínum hevur uppfunið serstaka tægratilfarið, sum er kollveltandi kjarnin í reinsivorumum, teir framleiða. Teir hava gjørt eitt stórt arbeiði fyrri at minka um tað alsamt vaksandi dálkingina í heiminum.

Alt hetta snýr seg í høvuðsheitum um vaskiklútar, ið eru gjordir úr serstøkum tægum. Hetta ger at nýtlan av sápu og øðrum kemikalium kann minkast við 90 prosentum ella meira.

Vøurnar verða einans gjordar av "ENJO International" í Eysturriki. ENJO vøurnar skulu seljast av útbúnum ráðgevum, ið geva eina holla kunning um hvussu teir ymisku klútarir skulu nýtast. Teir hava eina fullfiggjaða reingerðingsskipan, sum kann brúkast í hús-

arhaldinum, á stovnum, á virkjum ella hvar tað skal vera.

ENJO til bilin

Nú veturin er komin, og bilarnir blíva rættuliga skitnir, eru tað nógv fólk, sum vaska bilin næstan hvønn dag. Tá kann tað vera hent at brúka ENJO-bilvøttin at vaska bilin við. Hesin bilvøtturin er væl egnaður til at vaska lakkeradur yvirflatur á bilum, bátum, motorsúkklum o.l. Einasta tilfarið sum nýtist er bilvøtturin og vatn.

Bilurin skal fyrst skolest við vatni, so skitturin verður bloyttur áðrenn viðgerðina. Meðan vaskað verður skal bilvøtturin skolest í koldum ella heitum vatni. Best er at byrja við takinum og síðan ar-

beiða seg niðureftir. Tá bilurin er vaskaður við bilvøttinum, verður hann skolaður soleiðis, at allur tann leysi skitturin rennur burtur. Síðan er bert eftir at turka bilin við ENJO-stjornuklútinum.

Bilvøtturin er eisini væl egnaður til at vaska bilin innan við, tá skal hann bert vera fuktigur. Hann kann brúkast at vaska setrini og hurðabatrekkini við. ENJO-stjornuklúturin er sera væl egnaður til instrumentborðið, hurðahandtøkini, rútarnar, speglini o.l.

Tey sum kundu hugsa sær at vaska bilin uttan sápu í vetur kunnu venda sær til Tórhardu og Sámal Bláhamar, ið eru ENJO aðalumboð í Føroyum. Telefonnummari er 314353 ella 226603.

ENJO bilvøtturin er væl egnaður til at vaska lakkeradur yvirflatur á bilum, bátum, motorsúkklum o.l.

Eisini til hjólini

Enjo-stjornuklúturin er sera væl egnaður til bilin inEnjo-stjornuklúturin er sera væl egnaður til bilin innan

Jólatilboð:

Danmark

frá 1.955,-

Keypmannahavn frá kr. 1.955,-

Billund frá kr. 1.993,-

Spyr eisini um prísir til Odense, Århus og Aalborg.

Ferðatíðarskelðið er frá 10. desember 2002 til 5. januar 2003.

Ferðaseðlar skulu keypast í seinasta lag 7 dagar áðrenn fráferð.

Serligar treytir eru galdandi fyrri hesar ferðaseðlar og avmarkað pláss er á hvørjum túri. Nógur barnaavleittur verður givin.

Vend tær til tína ferðaskrivstovu ella Maersk Air tlf. +45 70 10 74 74

MAERSK AIR

It's got to be perfect